Тест 6 | **Група А** | **Име и презиме ученика: _____ Разред: _____**

1. Поређај фазе сукцесије кроз које пролазе стајаћи водени екосистемими тако што ћеш их обележити бројевима од 1 до 4 према редоследу одвијања. (2)

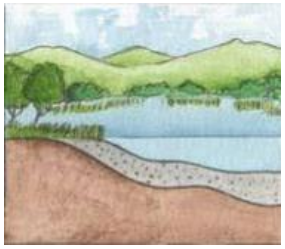

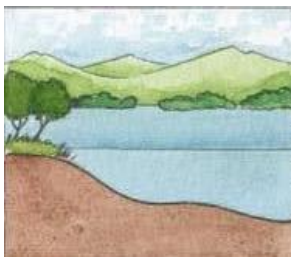

мочвара	бара	копнени екосистем	језеро

2. На основу наведених описа, препознај о којим појмовима је реч и упиши одговоре у празна поља у табели. (3)

коменсализам / паразитизам / мутуализам / конкуренција / азотофиксација / микориза

а)	облик односа у коме обе врсте имају велику корист	
б)	облик међусобног односа два организма исте врсте или различитих врста којима је за живот неопходан исти ресурс – простор, вода, храна...	
в)	облик односа у коме учествују биљке и гљиве, где гљива својим хифама продире у ткиво корена многих врста дрвећа; на тај начин биљка лакше упија воду и минерале из земљишта, док гљива заузврат добија шећер и витамине	
г)	облик односа одређених бактерија са биљкама; у овом односу, биљка добија азот у облику минерала које може да користи, а бактерија добија шећере потребне за ћелијско дисање и раст	
д)	облик односа у коме једна врста има корист, а друга штету	
ђ)	облик односа у коме једна врста има корист, а друга нема ни штету ни корист	

3. Појмове наведене у колони лево повежи са њиховим објашњењима из колоне десно тако што ћеш на линију испред сваког појма уписати одговарајуће слово. (2)

1. _____ геосфера
2. _____ биосфера
3. _____ хидросфера
4. _____ атмосфера

а) стење и камење који чине планету Земљу

б) ваздушни омотач око планете Земље

в) некадашња Земља на којој није постојао живи свет, већ само плитка мора, стене и ваздух испуњен отровним гасовима

г) сва вода на планети Земљи

д) скуп свих екосистема и биома који постоје на Земљи

4. Ако је реченица тачна, заокружи слово Т, а ако је нетачна, заокружи слово Н. ③

а)	Јединство свих живих бића која постоје на нашој планети заснива се на непрестаном кружењу супстанци и протицању енергије.	**Т**	**Н**
б)	Кружење супстанци у природи почиње сложеним молекулима који су заступљени у живим организмима и неживој природи.	**Т**	**Н**
в)	Кружење супстанци у природи је важно зато што се једна иста количина супстанци може користити ограничен број пута.	**Т**	**Н**
г)	У процесу фотосинтезе хемијски елементи из неорганског облика прелазе у органски облик као различита једињења.	**Т**	**Н**
д)	Енергија сунца се трансформише у хемијску и топлотну енергију.	**Т**	**Н**
ђ)	Органска супстанца прелази у неорганску приликом одбацивања несварене хране и делова тела (длаке, перје), приликом излучивања или када организам угине.	**Т**	**Н**

5. Наведене биљке распореди у табелу у зависности од тога којој барској зони припадају. ③

водени орашак / ресина / локвањ / рогоз / мешинка / трска

Зона високих биљака	Зона плутајућих биљака	Зона подводних биљака

6. У табели су дати узроци, последице и одређени процеси који се одвијају у природи под негативним утицајем човека. Допуни табелу тако да се поред сваког процеса нађу његов узрок и последица. ③

Процес у природи	Узрок	Последица
	угљен-диоксид, метан, водена пара	
		појачано ултраљубичасто зрачење које оштећује молекул ДНК у ћелијама живих бића
киселе кише		исушивање шума и повећавање киселости земљишта, река и језера
ерозија земљишта	крчење шума	

7. Наведене организме распореди у табелу у зависности од тога ком копненом екосистему Србије припадају. ④

буква / текуница / дивокоза / плава клека / велики тетреб / дрозд / Панчићева оморика / рунолист

Степа	Четинарска шума	Лишћарска листопадна шума	Планинске рудине

8. На основу наведених описа, препознај о којим појмовима је реч и упиши одговоре у празна поља у табели. (4)

а)	највећа бројност коју одређена популација може да достигне у датом екосистему	
б)	уношење нових врста у екосистем у којем нису постојале	
в)	промене које су правилне и понављају се сваке године – попут годишњих доба или сезона	
г)	заједнички назив за фосилна горива, метале и минерале које наредне генерације неће моћи да користе када их једном потрошимо	
д)	стратегија друштвеног развоја која подразумева коришћење природних ресурса на начин који не угрожава животну средину и не доводи у питање могућности будућих генерација да задовоље сопствене потребе	
ђ)	нова врста која због непостојања природних непријатеља својим наглим размножавањем и проширењем угрожава домаће врсте	
ж)	природни ресурси који се сами непрекидно обнављају: сунчева енергија, ветар, плима и осека, таласи	
з)	еколошки назив за све оно што човек узима из природе за своје потребе и отпад који оставља за собом	

9. Један од наведених организама не припада овој групи. Подвуци га, а затим образложи свој избор. (2)

рак самац / лишај / ајкула / морска саса / скушац пратиброд / крпељ

Овој групи не припада _____, зато што _____.

10. Распореди наведене процесе који су карактеристични за кружење воде, угљен-диоксида и азота у Венов дијаграм водећи рачуна о томе да су неки процеси заједнички. (4)
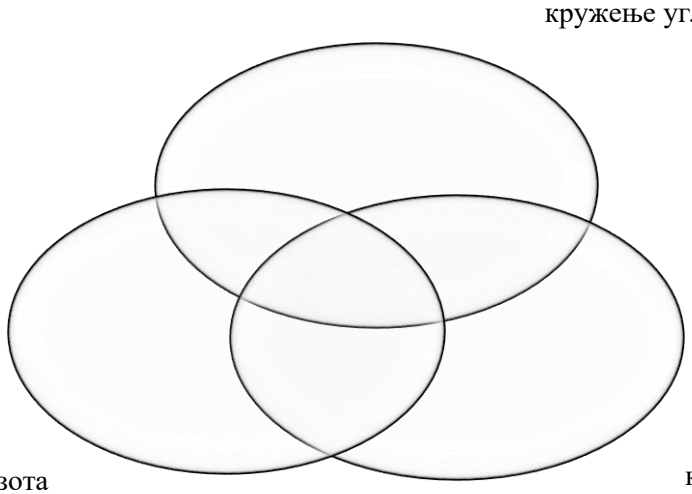
А – азотофиксација
Б – испаравање
В – исхрана
Г – излучивање
Д – труљење
Ђ – транспирација
Е – фотосинтеза
Ж – дисање